

V Praze dne 4. 4. 2016
Čj. OVA: 269/16

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod:

Navrhovaná novela zahrnuje celou řadu dílčích změn, rozšíření, zpřesnění nebo zjednodušení povinností chovatelů, úřadů veterinární správy a osob, které nakládají se živočišnými výrobky. Týká se mnoha okruhů činnosti veterinární správy a širokého okruhu dotčených osob. Z hlediska RIA se nejedná o jeden ucelený problém, ale o celou řadu dílčích témat, která jsou často navzájem nespojená.

II. Připomínky a návrhy změn:

Navrhovaná novela deklaruje jako jeden z cílů snížení administrativní zátěže nebo zjednodušení některých úkonů. Některá ustanovení ke snížení administrativní zátěže nebo ke zjednodušení opravdu vedou. Mnohá další navrhovaná ustanovení však rozšiřují dosavadní povinnosti na nové okruhy osob nebo zpřesňují některé požadavky, které naopak mohou vést ke zvýšeným nákladům jak na straně chovatelů, tak na straně státu. Z RIA nelze zjistit a často ani nepřímou odvodit, zdali ke zvýšení nákladů dojde, v jaké výši, jakým skupinám a jak jsou rozsáhlé a jak je toto případné zvýšení nákladů vyváženo přínosy (ať už přínosy kohokoliv). RIA (až na dvě dílčí výjimky, které jsou navíc nepřesně zpracovány) postrádá informace o nákladech a přínosech jednotlivých navrhovaných změn, neumožňuje jejich porovnání, nepopisuje, jak rozsáhlé jsou skupiny, které jsou změnami dotčeny, a tudíž neumožňuje posoudit, zdali jsou navrhované změny přínosné, v jaké míře a jakým způsobem.

Definice problému ve skutečnosti není definicí problému, ale snad spíše popisem navrhovaných změn, dílčích obecných informací o současném spíše právním stavu nebo o záměrech novely. Podobně **popis cílů** navrhované novely je jen velice stručný, obecný a nic neříkající text, z něhož nelze zjistit, jaké změny mají nastat a jaký má být cílový stav, nelze také například dojít k závěru, zdali navrhovaná opatření k požadovanému cíli/cílům skutečně povedou. Popis dílčích problémů i navrhované cílové řešení lze však zjistit či v některých případech alespoň odvodit ze zvláštní části důvodové zprávy, kde jsou popisovány jednotlivé body změn veterinárního zákona.

Dotčené subjekty jsou identifikovány obecně, nejsou dostatečně strukturovány. Např. chovatelé nepředstavují jednu ucelenou skupinu, a z navrhovaných změn je zřejmé, že budou na různé chovatele dopadat různým způsobem (např. rozšíření okruhu chovatelů, jichž se týkají některé povinnosti).

Rizika jsou uvedena obecně a nelze zjistit, jak jsou závažná, jak pravděpodobná, jaký je jejich rozsah apod.

Variantní řešení nejsou uvažována. Z textu RIA vyplývá, že variantní řešení jsou chápána jen ve smyslu „legislativní-nelegislativní“ řešení, o různých variantách legislativních řešení se neuvažuje. I kdyby bylo možné přijmout předpoklad, že vzhledem k charakteru navrhovaných změn připadá v úvahu jen jedna varianta (a pro jeho přijetí či odmítnutí materiál neposkytuje informace), nelze přijmout, že není uváděna varianta nulová (a dále pak její náklady a přínosy) a varianta navrhovaná (a její náklady a přínosy).

Náklady jsou identifikovány pro tři z navrhovaných bodů, přičemž existuje celá řada dalších nákladů, které nejsou identifikovány a není s nimi uvažováno. **Jen jako příklad** lze uvést, že nelze vyloučit zvýšené náklady veterinární správy na kontrolní činnost, jelikož se rozšiřuje okruh osob, kterým se ukládají povinnosti nebo se na ně vztahují určité požadavky – například rozšíření povinností dle MKZ z chovatelů hospodářských zvířat na všechny chovatele.

Přínosy jsou uvedeny pro jiná ustanovení než v případě nákladů a jako v případě nákladů jsou uvedeny jen velmi výběrově, přestože existuje patrně celá řada dalších přínosů, které uvedeny nejsou. Znovu **jen jako příklad** lze uvést, že nejsou uvedeny přínosy (ani náklady) v případě nové povinnosti chovatelů seznámit s pohotovostním plánem ošetřovatele a hlídače, přestože se v obecné rovině argumentuje, že tato (zanedbatelná) povinnost přinese značné úspory (přínosy) při včasné odhalení nákazy a dřívejším přijetí určitých opatření k zamezení jejího šíření.

Náklady a přínosy nejsou porovnány a informace obsažené v obecné či zvláštní části jejich porovnání neumožňují.

Návrh řešení nelze posoudit, neboť nejsou poskytnuty informace o nákladech a přínosech současného a navrhovaného stavu dílčích návrhů.

Nároky, podmínky a vůbec možnosti **implementace a vynucování** nelze posoudit, neboť RIA neobsahuje informace, na jejichž základě by bylo možné toto posouzení provést. Z některých textů lze nepřímou odvozovat, že mohou nastat určité náklady či obtíže spojené s vynucováním navržených ustanovení, protože se rozšiřuje okruh osob, které mají zákonem uloženy povinnosti. Kontrola a vynucení plnění těchto povinností bude patrně představovat zvýšené náklady na straně veterinární správy. Nebo, nebudou-li kontrolovány a vynucovány, nebude dosaženo změn, které návrh novely předpokládá.

III. Závěr:

RIA nesplňuje základní věcné ani metodické požadavky a ve skutečnosti se nejedná o hodnocení dopadů regulace (RIA). Zpráva zejména:

- 1) **neobsahuje variantu nulovou (stávající stav) ani jiné varianty, proto neumožňuje posoudit, zdali a jaké zlepšení navrhované změny přinesou**
- 2) **neidentifikuje náklady a přínosy jednotlivých navrhovaných ustanovení nelze zjistit, komu a jaké přínosy či náklady vlastně vzniknou; to se týká i nákladů či přínosů pro státní rozpočet, avšak nejen jich;**
- 3) **protože náklady a přínosy nejsou uvedeny, nelze je srovnávat a nelze tudíž odpovědět na otázku, zdali přínosy navrhovaných ustanovení převažují nad jejich**

náklady; tím méně lze srovnat, jak se liší dílčí náklady a dílčí přínosy jednotlivých nových ustanovení ve srovnání se současným stavem.

Zpráva RIA tedy neumožňuje posoudit, zdali návrh řešení (= navrhované změny) jsou lepší než stávající stav, ani nijak navrhované změny nezduvodňuje prostřednictvím nákladů a přínosů.

Přes deklarovanou snahu o snížení administrativní zátěže nebo o zjednodušení některých povinností je možné, že v souhrnu přinese zvýšení administrativní zátěže a vyšší nároky na plnění povinností dotčených subjektů nebo rozšíření nároků na subjekty, které dosud určitými povinnostmi nebyly zatíženy a tím jejich vyšší náklady. Nelze vyloučit zvýšené nároky na státní rozpočet, vyplývající z rozšířených povinností na nové okruhy osob/subjektů z toho plynoucích požadavků na kontrolu těchto povinností. O žádné z možností vyšších nároků či nákladů však na základě RIA nelze učinit byť jen pravděpodobný závěr či úsudek.

Komise požaduje nové zpracování hodnocení dopadů regulace (RIA) uvedené novely a jeho opětovné projednání v komisi RIA.

Vypracoval: RNDr. Jan Vozáb, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise